

HANGYA

A szövetkezők pünkösdje.

Miként a pünkösdi Szentlélek új erővel töltötte be Krisztus tanítványainak, az apostoloknak lelkét s őket magasztos hivatásuk teljesítésére képessé tette, akként a pünkösdi ujjaszületés a szövetkezeti szellem megújulására, az összesség érdekeinek egy akarattal közös munkálására kell hogy vezessen, hogy a szövetkezeti eszme is a keresztény hit és gondolat dicsőséges útjához hasonlatosan diadalra juthasson.

Valamennyiünknek, kik a szövetkezők táborához tartozunk, emelje a Szentlélek szövetkezeti hitünket, acélozza erőnket, gyarapítsa szellemi és erkölcsi készségünket, hogy önfeláldozó, megértő és öntudatos szövetkezeti munkák által minél előbb kivivhassuk a szövetkezeti pünkösdi eljövételét.

Pünkösdi szózatunk tehát csak az lehet tagjainkhoz, hogy a legteljesebb bizalommal, ragaszkodással támogassák gazdasági és szellemi fejlődésüket célzó intézményeiket, a Hangya szövetkezeteket, mert ezek egyedüli támaszuk a magára hagyatott kis tőkével bíró embereknek gazdasági gyarapodásukért, boldogulásukért folytatandó erős küzdelmükben. Éppen ezért ma, midőn az anyagi eszközök kellő meglételétől függ az eszme diadala, a cél érdekében össze kell szednünk minden anyagi erőnket és siessünk új üzletrészejegyzéssel biztosítani a szövetkezetek nyugodt és eredményes működéséhez nélkülözhetetlenül szükséges tőkét, mert ezen áldozatkész cselekedeteinkkel a szövetkezetek pünkösdi ujjaszületését fogjuk előmozdítani, aminek előnyét a tagok saját boldogulásukban fogják tapasztalhatni.

Szövetkezeti előadások a cluji—kolozsvári unitárius theologiai akadémián.

Május hó 27. és következő napjain a kolozsvári unitárius theologian Dr. Garda Kálmán a központ igazgatóságának alelnöke és Rohay László vezérigazgató négy előadást tartottak a szövetkezetekről a theologiai fakultás szives meghívására. — Ezen előadásokat az egész unitárius theologiai ifjuság, továbbá néhányan a református theologusok közül figyelemmel és nagy érdeklődéssel hallgatták meg és reméljük, az elvetett magának a leendő

lelkészek munkájában életrekelését és a szövetkezeti ügynek ebből származó jelentékeny hasznait.

Dr. Garda két előadása teljesen elméleti jellegű volt, míg a Rohay vezérigazgatóéból pontosan és kimerítően megkapták a hallgatók a feleletet az összes gyakorlati kérdésekre. — Dr. Garda előadása, kiindulva a XVIII. század második felében a gépek alkalmazásának és ezzel kapcsolatban a gyáripar keletkezésének előzményei és okaiból, részletesen ismertetette a kapitalisztikus termelési rendszer kialakulását és hatását a munkásokra. — Ebben a helyzetbe állította be az első szövetkezetek keletkezését, melyeket a politikai joggal nem bíró, tőkenélküli kétségbe esett munkások teremtettek sorsuk türihetővé tételére. Adatokkal illusztrálva ezután a nyugateurópai államokban, különösen a nagyipari gyárvárosokban a szövetkezetek főleg és elsősorban a fogyasztási szövetkezetek csudálatos fejlődését és azokat az igen jelentékeny eredményeket, melyeket az egy színvonalon élő nagy tömegű gyári munkásság vagyoni és szellemi jólétének előmozdításában ezen szövetkezetek megteremtettek.

Ismertette itt a szocializmus elméleteit, mint olyakat, melyek a tőke és munka közötti harcot, a kapitalizmus erőszakos betöréseit gondolják nyugvópontra juttatni és ezzel szemben a szövetkezeti mozgalom elveit és céljait, melyek mindenféle erőszak kizárásával, a kapitalizmus által teremtett ellentéteket a tőke és munka között fokozatos fejlődés útján, teljesen békés munkával akarják kiküszöbölni.

Előadásának ezt a részét a következőkben közöljük:

A szocializmusnak egy szakember megállapítása szerint kerek számban 50 definitioja forog közkézen, mi kétségtelenül mutatja, hogy a szó és név alatt nagyon sokat lehet érteni. A sok egymástól eltérő definitiot mellőzve, csak két lényeges jelenségre hívom fel figyelmüket. Az egyik csak szavak összetétele — de a másik már tett és történeti tény. A szavak azt mutatják, hogy az egymástól eltérő törekvések és elméletek meg egyeznek a jelenlegi egyéni tulajdonjognak támadásában abban jelesen, hogy a jelenbeni termelési rendszer egyik alapját képező magántulajdont nem tartják összeegyeztethetőnek a szocializmus által kidolgozott termelési rendszerrel. Ezen a

megállapításon mit sem változtat azután az, hogy vannak, akik a teljes, mindenre kiterjedő kommunizmust hirdetik, míg mások megelégszenek a termelési eszközöknek — gyáraknak, gépeknek, vasutnak és szállítási berendezkedéseknek kollektív tulajdonná tételével.

[Folytatjuk].

Szövetkezeti hírek.

A huszéves „Esztelneki szövetkezet”. Az 1904 májusában megnyílt Esztelneki szövetkezet május 25-én nagy programos ünnepség keretében ülte meg 20 éves fennállásának jubileumát. Az ünnepség méltó előkészítésében a gazda nép élén az Esztelneki Ferenczrendi kolostor lelkes, áldozatkész főnöke Kristó Gábor nagy lelkesedéssel vett részt Cserei Károly elnökkel és a nagy beteg Cserei Dáviddal, a szövetkezet egyik legrégebb vezetőjével együtt, aki éltes kora dacára most is a legerősebb támasza a kisgazdákból összeállított vezetőségnek.

Az ünnepség a kolostor százados hársokkal diszitett kertjében — Isten szabad ege alatt — ünnepi szent misével kezdődött, melyet Bagoly Mihály kézdicszentkeresztii rom. katolikus esperes plébános szolgáltatót és messze ismert ékesszólásával prédikációjában a nap jelentőségéről emlékeztetett. Az ünnepi gyűlést Kristó Gábor lelkes üdvözlései nyitották meg, ismertetvén a szövetkezet alapításának történetét, melegen emlékezvén még a kezdeményezőkre és alapítókat kirtató munkásságáról.

Az ünnepségen a Hangya központ üdvözlését Dr. Harmath János központi igazgató tolmácsolta, hangsúlyozván, hogy a központi üdvözléssel 130.000 szövetkezeti tag lelkes testvéri kézsorítását hozta magával Esztelnek gazdanépének.

A testvérszövetkezetek képviselőiben a kézdialmási Hangya szövetkezet vezetősége 25 taggal jelent meg, élén Papp István rom. katolikus tanító, szövetkezeti elnökkel, aki lelkes magvas beszédével jól ismert meggyőződéssel egyéniségével tanított és buzdított a szövetkezeti összetartásra és együttműködésre. Az esztelneki ifjuság 8 karékkal és ugyanannyi szavalattal és magán számmal tette meglepően gazdaggá és kulturális szempontból jelentőssé az ünnepséget, amiért a hála és elismerés Kristó

Gábor zárdafőnököt illeti meg, aki nagy munkával egyedül készítette elő a gazdag műsort, mindenütt segítséget nyújtván a rendezésben a kisgazda vezetőknek.

A gyűlés után ebéd volt, ahonnan az uzoni első zenekar indulója mellett rendben vonult fel az egész falu, az ágakkal virágokkal diszitett szövetkezet előtti térségről a majális helyére, ahol késő éjszakáig szolid, de annál jobb hangulatban mulatott és táncolt a falu aprajagya. Az ünnepségen végig jelen volt a községnek és a környéknek a néppel együtt érző intelligenciája is.

Tőkegyűjtés mádéfalván. Örömmel közöljük, hogy a nemrégiben megindított tőkegyűjtésnek már is igen szép eredménye mutatkozik, mert a gazdálakosság megértéssel siet a szövetkezet támogatására. Eddig a következő üzlet-részjegyzések történtek a régi tagok közül: *Tamás Sándor 1, Sárossi Béla 3, Tamás Sándor 1, Tamás József Lajosé 1, Tamás Gábor Lajosé 1, Tamás Sándor 1, Özv. Otti Jánosné 4, Szentés Ádám 1, Juhász Balázs 1, összesen 14 új üzletrészt jegyeztek.* Új tagul beléptek *Gergely Sándorné 2, Máthé Sándor 2, Szentés Antal 1, Tamás József 1, Tamás Gábor 1, Tamás Lajos 2, Tamás Lajosné 2, Alti Árpád 2, Ifj. Miklós Balázs 3, Szentés Ádám 1, Szentés Dávid 2, Ifj. Lőrincz Telio 1, Balázs Ilona 1, összesen 21 üzletrészzel.* A megindított, lelkes mozgalomnak még további eredménye várható.

Ünnepi bevételeinket fordítsuk a központi tartozás törlesztésére.

A központ közleményei.

Aruosztályunk ismételten felhívja a szövetkezetek figyelmét a közelebbi befűzésekhez szükséges legkeresettebb idénycikkekre, u. m.

Befűttes, ugorkás és izes üvegek.

Lantorna papir.

Befűtt kötöző zsinég.

Ezen cikkek valamennyi raktárunknál beszerezhetők, tehát a szövetkezeteknek módjában áll a tagoknak ily irányú szükségletét is a Hangya útján igen előnyösen kielégíteni.

1/a Mayunga raffia, valamint legjobb minőségű 98—99%-os rézgalic a legelőnyösebb napi árak mellett a „HANGYA”-nál kapható. :: ::

A „Hangya kaszák”-ra ismételten felhívjuk szövetkezeteink figyelmét azzal, hogy már csak kis készlettel rendelkezünk s így a melyik szövetkezet megrendelését nem adta fel a Hangya kaszákra, saját érdekében siessen a rendelést minél előbb megtenni, mert ha a készlet kifogy, úgy ezen szezonban nél-

külözni fogja az általánosan elismert kiváló, jó minőségű garantált Hangya kaszát. *A kasza rendelések tehát sürgősen feladandók.*

Jegyezzen elő

már most minden szövetkezet az 1925. évi „Hangya” Naptárra.

A naptár az előjegyzett mennyiségben fog készülni. Előjegyzéseket augusztus 1-éig fogadhatunk csak el. *A legszébb, legnagyobb, legolcsóbb* valamennyi naptár között.

A Hangya naptárral egy értékes könyvet adunk a nép kezébe.

Minden szövetkezet önmaga mellett csinál propagandát, buzdít és tanít tagjai között a Hangya naptárral.

A tagok szövetkezeti ismereteinek, szellemének és áldozatkészségének gyarapítására s így az üzletrésztőke állandó emelésének előkészítésére *legalkalmasabb a Hangya naptár.*

Minden tagnak egy naptárt a kezébe!

Minden szövetkezet hozzon a szövetkezés népszerűsítésére áldozatot a naptár széleskörű terjesztésével.

Jegyezzen elő már most tehát minden szövetkezet minél nagyobb számban.

Előállítási áron adjuk, mert fontos a cél, az eszme terjesztése, ne nyeresz-kedjünk a Hangya naptárral.

Ügyvezetés.

Szövetkezeteink előtt már ismeretes, hogy az alapszabályok megfelelő módosítása által — amit a legutóbbi közgyűléseken vittek keresztül — az üzleti évet olyképp változtatták meg, hogy *ezentul július hó 1-ével kezdődik és június hó 30-án záródik be a szövetkezetek üzletéve.* Ennek megfelelően a szövetkezetek vezetőségei minden előkészületet meg kell hogy tegyenek arra nézve, miszerint már ez év június hó 30-án egy üzletévet lezárjanak, mely üzletév ezen alkalomból csonka lesz, miután csak f. év január hó 1-től június hó 30-ig egy félevesi időtartamot foglal magába. Így tehát mindazon intézkedések június hónapban megteendőek, amit az ügyvezetők ezelőtt december havában szoktak megtenni.

Elsősorban is a könyveknek június 30-án pontos lezárhatása végett az évvégi könyveléssel kapcsolatban megadott utmutatások betartandók. Tehát már most rendbe hozandók az összes könyvek, minden még könyveletlen tétel lekönyvelendő. A kintheverő hitelek össze kell irni, azoknak helyességéről alaposan meggyőződni és sürgősen gondoskodni kell a hitelek teljes összegbeni behajtásáról, hogy az évi mérleg összeállításakor hitelek egyáltalában ne forduljanak elő. A befolyt hitelek összege, valamint ez eladásokból összegyűlt készpénz még június 30-ika előtt feltétlenül átutalandó a Hangyához a szövetkezet tartozásának törlesztésére.

Össze kell állítani a tagok betűrendes névsorát s a negyedévi változásról szóló kimutatást. Egy másolat mindkettőről a szövetkezet részére viszatartandó.

Az üzleti év végén tartozik a szövetkezet leltárt felvenni, mert az adó-kivető bizottságok a szövetkezet adójának megállapításakor bekérhetik s így azt a szövetkezet felhívására be kell mutassa. Erre való tekintettel június hó 30-án mindenik szövetkezet vezetősége — saját hatáskörében — a szövetkezet árukészletéről leltárt kell felvegyen. A leltározásra vonatkozó előkészületek tehát szintén megteendőek, igazgatósági gyűlésen kijelölendő azon igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok, kik a leltár felvételnél közreműködni fognak.

Az évvégi könyvelés és a leltár felvételére vonatkozólag közelebből még adni fogunk tájékoztatást.

Az alapszabályt módosító közgyűlések jegyzőkönyvei jóváhagyás végett sürgősen beküldendők a központhoz.

HIRDETÉSEK.

A „Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet az 1924 május hó 25-ik napján összehívott rendkívüli közgyűlésén, — a megjelent tagok csekély száma miatt, — határozatot nem hozhatott, miért is az *új rendkívüli közgyűlést 1924 június hó 3-án délután 6 órakor, — Polgár János vendéglőjének egyik szobájában, — ugyanazon tárgysorozattal* (1. Az alapszabályok 21., 24., 31. és 36/e pontjainak módosítása. 2. Netaláni indítványok.) *fogjuk megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz.* — A közgyűlésre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja:

Az igazgatóság.

Kardól fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi június hó 15-én délután 3 órakor a község házában évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év június hó 22-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság választása. 7. Az alapszabályok 21. 24. 31. és 36 §-ainak módosítása. 8. Netaláni indítványok. 1923. december 31-én a tagok száma 188, üzletrészelnek száma pedig 2030 volt, az év folyamán 188 régi tag 1015 üzletrészt jegyzett. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kardó, 1924. május 26.

Az igazgatóság.

A „Hangya” című mellékletet szerkeszti:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

„HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kindó:

TÖRÖK BÁLINT

Az E. O. E. Hkára.